

همه‌گیری‌شناسی اختلالات روانپزشکی در

استان کهگیلویه و بویراحمد ۱۳۸۰

چکیده:

مقدمه و هدف: بار اختلالات روانپزشکی در کشورهای پیشرفته تا حد زیادی به وسیله پرسش‌نامه‌های غربالگری و مصاحبه بالینی ساختاریافته شناسایی شده است، ولی بررسی بار اختلالات روانپزشکی در کشور ما محدود و تعداد مطالعات انجام شده کم می‌باشد. برنامه‌ریزی برای ارائه خدمات اساسی بهداشت روان به افراد، نیازمند آگاهی از وضعیت موجود بیماری روانی در جامعه است. این مطالعه با هدف بررسی همه‌گیری‌شناسی اختلالات روانی در افراد ۱۸ سال به بالاتر مناطق شهری و روستایی استان کهگیلویه و بویراحمد انجام گرفت.

دکتر محمدرضا محمدی*
مهدی رهگذر**
سیدعباس باقری یزدی***
دکتر بیتا مسگرپور****
دکتر محمدکاظم نظری****
علی‌رضا پوش*****

مواد و روش کار: این مطالعه توصیفی به صورت مقطعی در سال ۱۳۸۰ انجام گردید. نمونه مورد مطالعه با روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای و سیستماتیک از بین خانوارهای موجود استان کهگیلویه و بویراحمد انتخاب گردید و از طریق تکمیل پرسشنامه اختلالات عاطفی و اسکیزوفرنیا به وسیله کارشناسان روانشناسی در استان، جمعاً ۳۳۷ نفر مورد مطالعه قرار گرفتند. تشخیص‌گذاری اختلالات براساس معیارهای طبقه‌بندی DSM-IV (چاپ چهارم کتابچه تشخیصی و آماری اختلالات روانی) می‌باشد. اطلاعات جمع‌آوری شده با استفاده از نرم افزار SPSS و روشهای آماری توصیفی مورد تجزیه و تحلیلی قرار گرفت.

* فوق تخصص روانپزشکی کودک و نوجوان، دانشیار و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران، گروه روانپزشکی، مرکز تحقیقات روانپزشکی و روانشناسی بالینی
** متخصص آمار، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی
*** کارشناس ارشد روانشناسی بالینی، وزارت بهداشت، اداره سلامت روان
**** دکترای داروسازی، محقق مرکز ملی تحقیقات علوم پزشکی کشور
***** پزشک عمومی، سازمان بهزیستی استان کهگیلویه و بویراحمد
***** کارشناس ارشد روانشناسی بالینی، سازمان بهزیستی استان کهگیلویه و بویراحمد

یافته‌ها: نتایج این بررسی نشان داد که شیوع انواع اختلالات روانپزشکی در استان ۲۳/۱۷ درصد می‌باشد که این شیوع در زنان ۳۶/۷۳ درصد و در مردان ۹/۹۲ درصد بوده است. اختلالات اضطرابی و عصبی شناختی به ترتیب با ۱۳/۳۷ و ۵/۰۴ درصد، شایع‌ترین اختلالات روانپزشکی در استان بودند. شیوع اختلالات پسیکوتیک در این مطالعه ۱/۴۹ درصد، اختلالات خلقی ۱/۱۹ درصد و اختلالات تجزیه‌ای ۲/۰۸ درصد بوده است. در گروه اختلالات عصبی شناختی، صرع با ۴/۱۵ درصد و در گروه اختلالات اضطرابی، اختلال فوبی با ۷/۴۳ درصد شیوع بیشتری داشته‌اند.

نتیجه‌گیری: در این مطالعه ۱۱/۲۸ درصد افراد مورد مطالعه دچار حداقل یک اختلال روانپزشکی بوده‌اند. شیوع اختلالات روانپزشکی در استان در افراد گروه سنی ۵۶-۶۵ سال با ۱۷/۶۵ درصد، افراد متأهل با ۱۴/۰۲ درصد، افراد ساکن در مناطق شهری با ۱۵/۳۸ درصد، افراد بی‌سواد با ۱۴/۶۸ درصد و افراد خانه‌دار با ۱۴/۵۳ درصد بیش از گروه‌های دیگر بوده است. لذا نتایج این تحقیق مسئولیت سیاستگذاران و برنامه‌ریزان بهداشتی استان کهگیلویه و بویراحمد و کشور در رابطه با تدوین برنامه‌های عملی و اجرایی بهداشت روان را بیش از پیش روشن می‌سازد.

واژه‌های کلیدی: همه‌گیری‌شناسی، شیوع، اختلالات روانپزشکی، پرسشنامه اختلالات عاطفی و اسکیزوفرنیا

Archive of SID